

Zpráva z praxe v NTK

Nikola Tauchenová

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

1. ročník bakalářského studia

obor Informační studia a knihovnictví

Termín praxe: 9. 9. 2013 – 27. 9. 2013

27. 9. 2013

S = 62 370 mm²

210 mm

A4

297 mm

Pro splnění své třítydenní stáže jsem si i díky doporučení na mé domovské fakultě vybrala Národní technickou knihovnu, zejména pro její unikátní moderní budovu, která je nejen v Praze, ale v celé České republice jedinečná. Toužila jsem ji poznat i z jiného pohledu než z pohledu návštěvníka knihovny.

Budova NTK se pyšní šesti nadzemními a třemi podzemními podlažími. V přízemním podlaží sídlí ale i Café Traverza, Městská knihovna v Praze s pobočkou pro Dejvice, obchod s výpočetní technikou nebo U.K.O.L., což je Univerzitní knihkupectví odborné literatury. V prostorách NTK mne nejvíce zaujaly malůvky rumunského avantgardního umělce Dana Perjovschiiho na stěnách jednotlivých pater vlastní knihovny, které zdobí celou „Macochu“, jak volnému prostoru říkají někteří pracovníci NTK.

Přibližně týden před samotným začátkem stáže jsem obdržela podrobný rozvrh na celé tři týdny, proto nic nebránilo nastoupit praxi v pondělí 9. 9. 2013, kdy shodou okolností slavila knihovna 4 roky působení v nové budově. Stáž jsem absolvovala s dalšími dvěma studentkami ÚISK.

Prvních osm dopolední byla určena k malým exkurzím do jednotlivých oddělení knihovny. Nejprve jsme jimi procházeli stejně, jako jimi prochází kniha – Oddělení akvizice, Oddělení správy autoritních souborů, kde se přiděluje konspekt, MDT a LCC a Oddělení správy katalogu a ANL (analytického popisu), kde probíhá jmenná katalogizace. Následně jsme navštívili oddělení, která se zabývají péčí o knihu (Oddělení správy a ochrany fondů) nebo případně jejím vyřazení (Referát obsahové prověrky). Byla jsem překvapena, že v NTK sídlí České národní středisko ISSN, kde paní RNDr. Jaroslava Trčková a Mgr. Marie Trnková, přidělují jedinečné ISSN všem pokračujícím zdrojům vycházejícím na území České republiky. Dále jsme se podívali do prostor skladů NTK v druhém a třetím podzemním patře, první podzemní podlaží patří knihovně ČVUT, která působí v knihovně jako zcela samostatná jednotka.

Ve třetím podzemním podlaží jsme navštívily také sklad historického fondu, který je pod zámkem a přístupný jen zaměstnancům Referátu historického fondu a uchovávaný ideálně v chladnějších teplotách mezi 18 a 21 stupni. Nejstarší kniha celého fondu se nachází právě zde a pochází z roku 1525.

Následně jsme navštívili Referát informačních služeb, kde nás pan Mgr. Luděk Škrabal provedl po knihovně a ukázal všechny služby, tudíž bych tuto část zařadila spíše na úplný začátek stáže. Pokračovali jsme do Oddělení rozvoje elektronických služeb, kde jsme byly seznámeny zejména s projektem eBooks on Demand, který mne velmi zaujal. Stručně jde o digitalizaci starých knih. Samotná digitalizace je však nákladná, proto je třeba službu propagovat a získávat potencionální zájemce jiným způsobem, např. mezi firmami. Výhodou digitalizace je fakt, že knihy jsou po dvou měsících volně přístupné veřejnosti.

Se zaměstnanci Oddělení provozu ICT jsme se podívali do technických zázemí budovy. Nejprve do serverovny, poté do zázemí největší konferenční místnosti v knihovně, kde je kapacita přes 200 míst – Ballingova sálu (dozvěděly jsme se také, proč pracovníci tohoto oddělení musí čas od času navštívit dámské toalety) a dalších konferenčních místností.

V Oddělení digitální národní technické knihovny jsme se dozvěděly informace převážně o jedinečném projektu v rámci České republiky – Národní úložiště šedé literatury (NUŠL). Tento projekt má za úkol shromáždit veškerou šedou literaturu z území České republiky, tzn. nepublikovanou či polopublikovanou. Největší podíl tvoří bakalářské a diplomové práce, ale patří sem i firemní literatura, konferenční materiály, propagační materiály a další.

Doslova vrcholem dopoledních povídaní byla exkurze na střechu budovy spolu se zaměstnankyněmi Oddělení správy a provozu. Pohled kolem dokola je nepopsatelný a je škoda, že tento prostor není nijak využíván.

Příjemným zpestřením byla návštěva Francouzského institutu v Praze ve Štěpánské ulici spolu s dalšími knihovnicemi. Pan ředitel nás provedl po galerii a kině, podrobně jsme si prohlédli zdejší knihovnu a nový katalog.

Během času, který byl věnován opravdové praxi v knihovně, jsem si vyzkoušela práci v mnoha odděleních. V Oddělení správy autoritních souborů jsem většinu času strávila konvertováním RFID čárových kódů, tzn. „zapisovat“ na ně, jaká kniha ke kterému kódu patří a následně tisknutím štítků s LCC, zařazováním nových knih do volného výběru. Mou náplní práce pod Referátem obsahové prověrky fondu bylo vyřazování starých knih a starých svázaných časopisů, které už ani jiná knihovna nebo soukromník nechtějí. V Oddělení meziknihovních služeb jsem získala pravděpodobně nejvíce cenných informací, zejména jak probíhá mezinárodní meziknihovní služba, kterou v České republice poskytuje NTK jako jedna z pouhých šesti knihoven. V Oddělení správy a ochrany fondů jsem např. kontrolovala úplnost všech čísel Hospodářských novin ročníku 2012, které jsou určeny ke svázání, řadila přivezené opravené knihy z knihařské dílny, třídila časopisy z roku 2011 určené k vazbě. Práce pod Referátem skladů spočívala v kontrole po sobě jdoucích signatur.

Z předmětů, které jsem zatím během svého studia na ÚISK absolvovala, jsem zřejmě nejvíce těžila ze znalostí nabytých Identifikačním popisem, kde jsme se zabývali zejména katalogizací.

Díky absolvování stáže jsem si uvědomila, že v budoucnu bych ráda pracovala v oddělení knihovny podobném zdejšímu Oddělení marketingu a kreativních služeb, které vzhlíží velmi sympaticky. Pořádání a vymýšlení akcí, jak pro veřejnost, tak pro zaměstnance, by mne velmi bavilo.

Ráda bych zmínila, že mě překvapilo, s kolika bývalými i nynějšími studenty ÚISK jsem se během stáže setkala. Na závěr bych chtěla poděkovat všem zaměstnancům knihovny za jejich milý přístup a zejména Lindě Machalové za vstřícnost a maximální úsilí o naši spokojenost.